

GRUPA KAPITAŁOWA HARPER HYGIENICS S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok
od 1 stycznia do 31 grudnia 2013

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Przychody ze sprzedaży	5.4.1	229 216,8	233 592,1
Koszt własny sprzedaży	5.4.2	(157 363,2)	(163 646,9)
Zysk brutto na sprzedaży		71 853,6	69 945,2
Koszty sprzedaży	5.4.2	(33 834,2)	(31 220,3)
Koszty zarządu	5.4.2	(23 291,0)	(22 825,3)
Pozostałe przychody operacyjne	5.5	3 564,8	3 557,5
Pozostałe koszty operacyjne	5.6	(1 323,7)	(3 175,7)
Zysk na działalności operacyjnej		16 969,5	16 281,4
Przychody finansowe	5.7	32,8	559,1
Koszty finansowe	5.8	(5 116,5)	(8 043,9)
Zysk przed opodatkowaniem		11 885,8	8 796,6
Podatek dochodowy	5.9	(1 508,4)	(542,1)
Zysk netto		10 377,4	8 254,5
Składniki innych całkowitych dochodów, które zostaną następnie przekwalifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		590,6	244,5
Efekt wyceny instrumentu zabezpieczającego	5.24.b.3.2	484,3	(846,1)
Całkowite dochody ogółem		11 452,3	7 652,9
Zysk netto		10 377,4	8 254,5
W tym przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		10 377,4	8 254,5
Całkowity dochód ogółem przypadający:		11 452,3	7 652,9
Akcjonariuszom jednostki dominującej		11 452,3	7 652,9
Zysk na jedną akcję (w PLN)			
podstawowy	5.23	0,16	0,14
rozwodniony	5.23	0,16	0,14

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	Na dzień 31.12.2013 (tys. PLN)	Na dzień 31.12.2012 (tys. PLN)
I. Aktywa trwale (długoterminowe)		150 428,2	88 566,2
Rzeczowe aktywa trwale	5.10	138 144,5	75 939,3
Nieruchomości inwestycyjne	5.10.1	3 476,8	3 570,8
Wartości niematerialne	5.11	2 241,5	2 351,2
Wieczyste użytkowanie gruntów	5.12	6 470,9	6 539,7
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5.9	94,5	165,2
II. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		68 485,2	92 068,7
Zapasy	5.15	19 681,9	19 804,1
Należności handlowe i pozostałe należności	5.16	34 115,0	41 346,3
Należności z tytułu podatku dochodowego	5.9	446,6	996,7
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5.14	1 750,5	1 804,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.17	12 491,2	28 116,8
Aktywa razem		218 913,4	180 634,9

PASYWA	Nota	Na dzień 31.12.2013 (tys. PLN)	Na dzień 31.12.2012 (tys. PLN)
I. Kapitał własny		59 697,8	47 877,5
Kapitał akcyjny	5.18.1	1 545,6	1 545,6
Kapitał zapasowy	5.18.2	35 154,4	27 690,9
Kapitał z przeliczenia jednostek zagranicznych		1 113,3	522,7
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	5.24.d	(361,8)	(846,1)
Kapitał rezerwowy z wyceny programów motywacyjnych	5.18.3	3 768,9	3 400,9
Zyski zatrzymane	5.18.4	18 477,4	15 563,5
II. Zobowiązania długoterminowe		52 599,2	58 532,2
Rezerwa na odprawy emerytalne	5.19	73,5	73,5
Kredyty otrzymane	5.20	39 581,1	51 345,0
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego i faktoringu	5.21	10 787,2	6 332,3
Zobowiązanie z tyt. odroczonego podatku dochodowego	5.9	1 434,8	-
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5.22	722,6	781,4
III. Zobowiązania krótkoterminowe		106 616,4	74 225,2
Kredyty otrzymane	5.20	15 551,8	12 871,9
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego i faktoringu	5.21	10 875,3	5 499,4
Zobowiązania handlowe, inne zobowiązania krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe	5.22	79 767,7	54 858,3
Wycena instrumentów pochodnych	5.24.d	421,6	995,6
Pasywa razem		218 913,4	180 634,9

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2013

	Kapitał akcyjny (tys. PLN)	Kapitał zapasowy ogólny (tys. PLN)	Kapitał z tyt. stosowania rachunkowości zabezpieczeń (tys. PLN)	Kapitał z przeliczenia jednostek zagranicznych (tys. PLN)	Kapitał z wyceny programów motywacyjnych (tys. PLN)	Zyski zatrzymane (tys. PLN)	Kapitał przypadający akcjonariuszom dominującej jednostki (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Stan na 1 stycznia 2012 roku	1 420,6	4 847,8	0,0	278,2	3 345,9	7 309,0	17 201,5	17 201,5
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Zysk netto okresu	-	-	-	-	-	8 254,5	8 254,5	8 254,5
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	(846,1)	244,5	-	-	(601,6)	(601,6)
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	(846,1)	244,5	-	8 254,5	7 652,9	7 652,9
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli								
Podwyższenie kapitału poprzez emisję akcji	125,0	-	-	-	-	-	125,0	125,0
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	-	22 843,1	-	-	-	-	22 843,1	22 843,1
Koszt płatności w formie papierów wartościowych rozliczanych w instrumentach finansowych	-	-	-	-	55,0	-	55,0	55,0
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli ogółem	125,0	22 843,1	-	-	55,0	-	23 023,1	23 023,1
Stan na 31 grudnia 2012 roku	1 545,6	27 690,9	(846,1)	522,7	3 400,9	15 563,5	47 877,5	47 877,5
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Zysk netto okresu	-	-	-	-	-	10 377,4	10 377,4	10 377,4
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	484,3	590,6	-	-	1 074,9	1 074,9
Całkowite dochody ogółem za okres	-	-	484,3	590,6	-	10 377,4	11 452,3	11 452,3
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli								
Koszt płatności w formie papierów wartościowych rozliczanych w instrumentach finansowych	-	-	-	-	368,0	-	368,0	-
Dopłaty od i wpłaty do właścicieli ogółem	-	-	-	-	368,0	-	368,0	368,0
Podział wyniku	-	7 463,5	-	-	-	(7 463,5)	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	1 545,6	35 154,4	(361,8)	1 113,3	3 768,9	18 477,4	59 697,8	59 697,8

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
A. Działalność operacyjna			
I. Zysk za rok bieżący		10 377,4	8 254,5
II. Korekty razem		18 678,3	30 944,0
1. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		7 630,9	7 080,5
2. (Zysk) z działalności inwestycyjnej	5.31	(29,1)	(834,9)
3. Odsetki dotyczące działalności finansowej i inwestycyjnej	5.31	3 062,0	6 477,5
4. (Zyski) z tyt. różnic kursowych	5.31	(16,9)	(121,4)
5. Podatek dochodowy zapłacony		1 567,6	2 503,2
6. Zmiana stanu pozycji bilansowych	5.31	5 505,2	15 539,6
- zmiana stanu zapasów		122,2	4 394,4
-zmiana stanu rozrachunków, rezerw i rozliczeń międzyokresowych		5 383,0	11 145,2
7. Inne korekty	5.31	958,6	299,5
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		29 055,7	39 198,5
B. Działalność inwestycyjna			
I. Wpływy		7 275,6	454,0
1. Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		7 212,4	416,6
2. Otrzymane spłaty pożyczek / obligacji i odsetek		63,2	37,4
II. Wydatki		(36 104,0)	(16 824,9)
1. Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(36 104,0)	(16 824,9)
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(28 828,4)	(16 370,9)
C. Działalność finansowa			
I. Wpływy		4 052,2	23 727,0
1. Wpływy z wydania nowych udziałów		-	22 968,1
2. Kredyty otrzymane i inne wpływy finansowe		4 052,2	758,9
II. Wydatki		(19 905,1)	(25 583,0)
1. Spłaty kredytów		(9 448,5)	(8 496,0)
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(5 550,6)	(10 010,9)
3. Odsetki		(4 906,0)	(7 076,1)
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(15 852,9)	(1 855,9)
D. Przepływy pieniężne netto, razem		(15 625,6)	20 971,7
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		(15 625,6)	20 971,7
F. Środki pieniężne na początek okresu		28 116,8	7 145,1
G. Środki pieniężne na koniec okresu	5.17	12 491,2	28 116,8

5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.1. INFORMACJE OGÓLNE

5.1.1. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Harper Hygienics S.A („Grupa”, „ Grupa Kapitałowa”) jest spółka Harper Hygienics S.A. (do dnia 25 września 2007 roku Harper Hygienics Sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie ul. Raclawicka 99 („Spółka”, „Spółka dominująca”, „jednostka dominująca”) utworzona aktem notarialnym z dnia 17 grudnia 1990 roku.

Spółka Harper Hygienics S.A. prowadząca działalność w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązana była aktem notarialnym z dnia 17 grudnia 1990 roku pod numerem KRS 0000099367.

W dniu 14 sierpnia 2007 r. zgromadzenie wspólników Jednostki dominującej podjęło uchwałę o przekształceniu Jednostki dominującej w spółkę akcyjną. W dniu 25 września 2007 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy zarejestrował przekształcenie Jednostki dominującej w spółkę akcyjną.

Harper Hygienics S.A. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000289345.

Jednostka dominująca została zawiązana na czas nieograniczony.

Od dnia 16 lipca 2010 roku jednostka dominująca notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład Zarządu Jednostki dominującej jest następujący:

– Robert Neymann	- Prezes Zarządu,
– Rafał Walendzik	- Członek Zarządu,
– Agnieszka Masłowska	- Członek Zarządu.

W dniu 25 lipca 2013 roku pan Michał Frys zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Jednostki dominującej. W dniu 25 lipca 2013 roku na Członka Rady Nadzorczej Jednostki dominującej został powołany pan Wojciech Małek.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej Jednostki dominującej wchodzi:

- Michał Antoni Rusiecki,
- Andrzej Kacperski,
- Mirosław Bogusław Stachowicz,
- Krzysztof Cetnar,
- Agnieszka Świergiel,
- Piotr Tomasz Skrzyński,
- Wojciech Krzysztof Małek.

5.1.2. Przedmiot działalności i struktura Grupy Kapitałowej

5.1.2.1. Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest produkcja i dystrybucja artykułów higieniczno-kosmetycznych.

Jednostką dominującą dla Grupy Kapitałowej jest Central European Cotton Holdings Limited („CECH”).

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Polish Enterprise Fund V, L.P. w stanie Delaware w USA.

W skład Grupy oprócz spółki Harper Hygienics S.A. wchodzi dwie spółki zależne: Harper Hygienics Rus OOO, z siedzibą w Moskwie oraz Harper Produktion OOO, z siedzibą w Jarcewie (obwód Smoleński). Jednostka dominująca posiada w każdej ze spółek zależnych 100% udziałów. Spółka Harper Hygienics Rus OOO została utworzona w dniu 19 lipca 2005 roku i zajmuje się pozyskiwaniem klientów i dystrybucją produktów Grupy na rynku rosyjskim. Spółka Harper Produktion OOO została

utworzona w dniu 23 maja 2006 roku i ma docelowo pełnić rolę centrum produkcyjno – logistycznego Grupy na rynku rosyjskim.

Czas trwania poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

5.1.2.2. Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy jest rok kalendarzowy.

5.1.2.3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2013 zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

5.1.3. Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza, zastosowany poziom zaokrążeń

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zaprezentowane w polskich złotych (PLN), które są walutą prezentacji danych finansowych Grupy i walutą funkcjonalną Jednostki dominującej. Walutą funkcjonalną jednostek zależnych Hygienics Rus OOO, z siedzibą w Moskwie oraz Harper Produktion OOO, z siedzibą w Jarcewie jest rosyjski rubel. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

5.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. obejmujące okres zakończony 31 grudnia 2013 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF UE).

5.2.2. Zastosowanie nowych i zweryfikowanych standardów MSSF UE

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2013 roku

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2013 roku:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12: **„Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe”, „Wspólne ustalenia umowne”, „Ujawnienia informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **„Jednostki inwestycyjne”** (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 and MSR 27) ” obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 **„Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i Wycena”** obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 36 **„Utrata wartości aktywów”** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- MSR 27 (2011) „**Jednostkowe sprawozdania finansowe**” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 28 (2011) „**Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach**” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „**Instrumenty finansowe: prezentacja – Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych**” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów. Według szacunków Grupy, w/w zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Harper Hygienics S.A., jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „**Instrumenty Finansowe**” (2009) (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „**Instrumenty Finansowe**” (2010) (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „**Instrumenty finansowe**” i MSSF 7 „**Instrumenty finansowe: ujawnienia**” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 21 „**Oplaty publiczne**” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiana do MSR 19 „**Świadczenia pracownicze zatytułowaną Programy określonych świadczeń: składki pracowników**” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2011-2013 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**, dla którego nie ustalono daty obowiązkowego zastosowania i mógłby mieć istotny wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych. Grupa nie planuje wcześniejszego zastosowania tego standardu, zakres jego wpływu nie został oszacowany.

5.2.3. Opis zastosowanych metod konsolidacji

Wszystkie jednostki zależne zostały poddane konsolidacji metodą pełną. Dane spółek zagranicznych zostały przeliczone na polskie złote, będące walutą prezentacji danych finansowych Grupy.

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa Kapitałowa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa Kapitałowa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę Kapitałową rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie

od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Kapitałowej w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, ale jest poddawana corocznie testowi na utratę wartości.

Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, jako zysk na okazyjnym nabyciu.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli. Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów.

Zwiększenie udziału w spółce zależnej, mające miejsce po objęciu kontroli przez Jednostkę Dominującą, rozliczane jest jako transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym.

Przy przeliczeniu danych finansowych jednostek zależnych zastosowano następujące kursy walutowe NBP:

Wynik finansowy	- kurs średni za okres za jaki prezentowane są dane finansowe jednostki zależnej,
Aktywa	- kurs średni na koniec okresu sprawozdawczego,
Pasywa*	- kurs średni na koniec okresu sprawozdawczego.

**poza Kapitałami przeliczonymi kursem z dnia objęcia kontroli*

Powstałe różnice kursowe wynikłe z zastosowania do przeliczenia jednostek zagranicznych różnych kursów walutowych zostały wykazane w odrębnej pozycji kapitałów własnych Grupy.

5.2.4. Opis zastosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

a) Jednolitość zasad rachunkowości stosowanych przez jednostki Grupy

Zasady rachunkowości zastosowane przez spółki zależne są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi przez Jednostkę dominującą.

b) Ujęcie przychodów i kosztów oraz wynik finansowy

Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych oraz reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Sprzedaż produktów i towarów ujmowana jest w momencie przekazania odbiorcy znaczącego ryzyka związanego z dostawą.

Przychody z tytułu świadczonych usług rozpoznawane są na podstawie stopnia zaawansowania. Jeśli wyniku danej usługi nie można wiarygodnie określić, wówczas przychody uzyskiwane z tego tytułu ujmowane są tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa Kapitałowa spodziewa się odzyskać.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Za przychody Grupa uznaje uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w sposób inny, niż wniesienie wkładów przez udziałowców lub właścicieli.

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane

ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych, za wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy Kapitałowej, który objęty był ubezpieczeniem.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności, wartość zapasów oraz odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości składników majątku trwałego.

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z odsetek od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej w różnego rodzaju formy instrumentów finansowych. Do działalności finansowej zaliczane są także zyski z tytułu różnic kursowych.

Koszty

Przez koszty Grupa rozumie uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów, albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w sposób inny, niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności oraz zapasów oraz odpisy z tytułu utraty wartości składników majątku trwałego.

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego, których Grupa jest stroną oraz inne koszty finansowe. Do działalności finansowej zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych.

Wynik finansowy

Wynik finansowy stanowi różnicę pomiędzy przychodami i kosztami bieżącego okresu, pomniejszoną dodatkowo o podatek dochodowy.

Grupa sporządza sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w układzie kalkulacyjnym.

c) Transakcje wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w zysku lub stracie okresu, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale rezerwowym z przeliczenia jednostek zagranicznych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są bardzo znaczne (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe klasyfikuje się jako kapitał własny i ujmuje w kapitale z tytułu przeliczenia jednostek zagranicznych. Takie różnice kursowe ujmuje się jako przychód bądź koszt w okresie, w którym następuje zbycie jednostki zlokalizowanej za granicą.

d) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających aktywowaniu.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio do sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione.

e) Dofinansowanie ze środków publicznych lub funduszy specjalnych

Dotacje do rzeczowych aktywów trwałych

Dofinansowanie do środków trwałych podlega rozliczeniu w czasie poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów równoległe do amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych objętych dofinansowaniem i ujmowane jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dotacje pozostałe

Refinansowanie kosztu wynagrodzeń oraz składek ZUS rozpoznawane jest jako pozostały przychód operacyjny w wysokości równej kwocie poniesionych kosztów kwalifikujących się do refinansowania w danym okresie sprawozdawczym.

f) Koszty świadczeń pracowniczych

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Grupa otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowo oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Grupa na koszt przyszłych świadczeń emerytalnych (odprawy emerytalne) tworzy rezerwy. Rezerwy te wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zobowiązaniach długoterminowych. Rezerwa liczona jest na podstawie rotacji pracowników, czasu pozostałego do osiągnięcia wieku emerytalnego, aktualnego wynagrodzenia i oczekiwanego wzrostu wynagrodzeń. Następnie rezerwa ta jest dyskontowana do wartości bieżącej stopą wolną od ryzyka.

Zyski i straty z wyceny ujmowane są w całości w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w kosztach bieżącego okresu. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

g) Podatek dochodowy

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, przychodów nie będących przychodami podatkowymi oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące na koniec okresu

sprawozdawczego.

Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania oraz w oparciu o straty lub ulgi podatkowe.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, obniża się je w odpowiednim zakresie.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres obrachunkowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w kosztach lub przychodach w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny, bo wtedy także podatek jest odnoszony bezpośrednio w skonsolidowany kapitał własny (inne całkowite dochody w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów), lub gdy wynika on z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych. W przypadku połączenia jednostek gospodarczych konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

h) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się w oparciu o ich historyczną cenę nabycia lub historyczny koszt wytworzenia pomniejszone o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

W pozycji tej ujęte zostały aktywa o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż jeden rok.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych pomniejszona została o odpisy amortyzacyjne. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu użyteczności rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową według następujących stawek:

Budynki i budowle	2,5% - 5%
Środki transportu	20%
Urządzenia techniczne i maszyny	6% - 20%

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie, gdy są one dostępne do użytkowania.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową przez okres ekonomicznej użyteczności odpowiednich pozycji. Szacunkowe okresy użytkowania, wartości krańcowe i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku, a skutki wszelkich zmian w oszacowaniach ujmuje się prospektywnie.

W przypadku wystąpienia przyczyn powodujących utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych stosowne odpisy aktualizujące pomniejszają ich wartość bilansową, obciążając pozostałe koszty operacyjne.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres przewidywanej ekonomicznej użyteczności lub okres umowy, jeśli jest krótszy na takich samych zasadach jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w zysku lub stracie okresu sprawozdawczego.

Środki trwałe w budowie

W pozycji tej ujęte zostały rzeczowe aktywa trwałe w okresie ich budowy lub montażu.

Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez Grupę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do końca okresu sprawozdawczego lub przyjęcia do używania, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy.

Wartość środków trwałych w budowie pomniejsza się o odpisy aktualizujące w wypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę ich wartości.

i) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne nie są przeznaczone do sprzedaży w ramach normalnej działalności Grupy Kapitałowej ani w celu wykorzystywania w procesie produkcyjnym ani w celach administracyjnych. Nieruchomości inwestycyjne, w momencie ich początkowego ujęcia, wyceniane są w cenie nabycia / koszcie wytworzenia, a następnie pomniejszone są o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Posiadane nieruchomości inwestycyjne są amortyzowane metodą liniową według stawki 2,5%.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem nieruchomości. Koszt wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej obejmuje koszty materiałów oraz wynagrodzeń pracowników bezpośrednio zaangażowanych oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem nieruchomości do przeznaczonej działalności, w tym koszty finansowania zewnętrznego.

Jeśli zmienia się sposób wykorzystania nieruchomości tj. z nieruchomości inwestycyjnej staje się nieruchomością zajmowaną przez właściciela i tym samym jest przenoszona do rzeczowych aktywów trwałych a jej zamortyzowany koszt na dzień przeniesienia jest kosztem przyjmowanym do przyszłego ujmowania.

Wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejsza się o odpisy aktualizujące w wypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę ich wartości.

j) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Grupy Kapitałowej, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić, a które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy Kapitałowej.

Wartości niematerialne wyceniono według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne.

Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i odzwierciedlają faktyczny okres ich użytkowania. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących stawek:

Oprogramowania	50%
Projekty graficzne	50%
Znaki towarowe	20%

Wartość wartości niematerialnych pomniejsza się o odpisy aktualizujące w wypadku wystąpienia okoliczności wskazujących na utratę ich wartości.

k) Prawa wieczystego użytkowania gruntów

Prawa wieczystego użytkowania gruntów spełniają definicję leasingu operacyjnego.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujmuje się w cenie nabycia i prezentuje w odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Na koniec okresu sprawozdawczego, prawa wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Prawa wieczystego użytkowania gruntów amortyzuje się metodą liniową przez okres 99 lat, czyli okres na jaki przyznane jest dane prawo.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na mocy decyzji administracyjnej ujmuje się wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

l) Zapasy

Zapasy są wyceniane według ceny zakupu lub kosztu wytworzenia nie wyższych, niż cena sprzedaży netto.

Poszczególne grupy zapasów są wyceniane w następujący sposób:

Materiały	Cena zakupu
Półprodukty i produkty w toku	Koszt wytworzenia
Produkty gotowe	Koszt wytworzenia
Towary	Cena zakupu

Rozchód zapasów odbywa się według metody średniej ważonej.

Cena sprzedaży netto oparta jest na możliwej do uzyskania cenie sprzedaży pomniejszonej o koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość zapasów pomniejszana jest o odpisy aktualizujące zapasy zalegające i nieprzydatne. Odpisy aktualizujące wartość zapasów odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

m) Należności handlowe i pozostałe

Należności ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na koniec okresu sprawozdawczego wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna - do wysokości należności nie objętej zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, przy czym należności przeterminowane powyżej 360 dni obejmowane są 100% odpisem aktualizującym.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych. Należności wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

n) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach krótkoterminowych lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”. Dla celów skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

o) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa dokonuje przeglądu wartości księgowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości, wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w okresie, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

p) Kapitały

Kapitałem akcyjnym Grupy jest kapitał akcyjny Jednostki dominującej.

Kapitał akcyjny Jednostki dominującej wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie z umową Spółki i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) z uwzględnieniem korekty hiperinflacyjnej.

Zyski zatrzymane z lat ubiegłych wykazuje się w wartości skumulowanych zysków z lat ubiegłych niezadysponowanych przez właścicieli oraz skumulowanych zysków wynikających z przekształcenia do MSSF UE.

q) Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych z Grupy oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

r) Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

s) Zobowiązania handlowe i pozostałe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Grupy Kapitałowej.

Zobowiązania ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmowane są w księgach i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

t) Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe służą przypisaniu przychodów i kosztów do właściwych okresów sprawozdawczych i ujmowane są w wysokości poniesionej / uzyskanej lub oczekiwanej do poniesienia / uzyskania.

Do rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych urlopów lub premii. W tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty w/w zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw.

Odpisy rozliczeń międzyokresowych ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w okresie, w którym przypada lub którego dotyczy rozliczana pozycja przychodów lub kosztów w wysokości przypadającej na dany okres sprawozdawczy.

u) Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie. Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli Grupa aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się

według wartości godziwej, które zmiany ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wszelkie zyski i straty dotyczące tych inwestycji ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują kapitałowe papiery wartościowe, które w innym przypadku byłyby klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywania dłużnych papierów wartościowych do terminu wymagalności, Grupa zalicza je do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zbycie lub przeklasyfikowanie większej niż nieznaczającej kwoty aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, w terminie innym niż blisko upływu terminu wymagalności, powoduje, iż Grupa przekwalifikowuje wszystkie inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności do inwestycji dostępnych do sprzedaży oraz powoduje, iż do końca roku obrotowego oraz przez dwa kolejne lata obrotowe Grupa nie może ujmować nabywanych inwestycji jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności. Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności zalicza się obligacje.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług, w tym należności powstałe w wyniku świadczenia usług koncesjonowanych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne aktywa finansowe wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu. Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe i dłużne papiery wartościowe.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane przez Grupę na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, który jest dniem, w którym Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego. Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązania finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości

godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Do innych zobowiązań finansowych zalicza się kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Kredyty w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone na żądanie banku i stanowią element zarządzania gotówką Grupy są zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych do zabezpieczenia ryzyka kursowego i ryzyka zmiany stóp procentowych. Wbudowane instrumenty pochodne są wydzielane z umowy zasadniczej i wykazywane oddzielnie, jeśli cechy ekonomiczne i ryzyka umowy zasadniczej i wbudowanego instrumentu pochodnego nie są blisko powiązane, oddzielny instrument o tych samych warunkach, co wbudowany instrument pochodny odpowiadałby definicji instrumentu pochodnego i hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego wyznaczenia pochodnego instrumentu finansowego jako instrumentu zabezpieczającego, Grupa formalnie dokumentuje powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym, a pozycją zabezpieczaną. Dokumentacja ta obejmuje cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanawiania zabezpieczenia oraz zabezpieczanego ryzyka, jak również metody, jakie zostaną użyte przez Grupę do oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego. Grupa ocenia, zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia, jak i na bieżąco w okresie późniejszym, czy uzasadnione jest oczekiwanie, iż instrumenty zabezpieczające pozostają „wysoce efektywne” w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych poszczególnych pozycji zabezpieczanych od określonego ryzyka, na które zabezpieczenie zostało ustanowione, a także czy rzeczywisty poziom każdego zabezpieczenia mieści się w przedziale 80-125%.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych z przyszłych transakcji stosuje się dla przyszłych, wysoce prawdopodobnych transakcji, obarczonych ryzykiem zmian przepływów pieniężnych, których skutki zostałyby ujęte w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane początkowo w wartości godziwej. Koszty transakcji są ujmowane w momencie poniesienia w zysku lub stracie bieżącego okresu. Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej, zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w podany poniżej sposób.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Jeśli pochodny instrument finansowy jest wyznaczony jako zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczących określonego ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, z ujętym zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę bieżącego okresu, część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i prezentuje, jako osobną pozycję z tytułu zabezpieczenia, w kapitale własnym. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sytuacji, gdy pozycja zabezpieczana jest składnikiem aktywów niefinansowych, skumulowana w kapitałach kwota jest wliczana do wartości bilansowej składnika aktywów, w momencie, gdy składnik aktywów zostaje ujęty. W innych przypadkach skumulowana w kapitałach kwota jest przenoszona do zysku lub straty tego samego okresu, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę. Jeśli instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, wykonany, lub zmianie ulega jego przeznaczenie, wtedy Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, zyski lub straty ujęte w kapitałach przenoszone są do zysku lub straty bieżącego okresu.

Pozostałe instrumenty pochodne nieprzeznaczone do obrotu

Gdy instrument pochodny nie został wyznaczony jako instrument zabezpieczający, wszelkie zmiany jego wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

v) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych (w tym instrumentów kapitałowych) zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika, restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła, okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta, niepomyślnie zmiany w saldzie płatności od dłużników i emitentów w ramach Grupy, warunki ekonomiczne sprzyjające naruszeniu warunków umowy, zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych. Ponadto, w przypadku inwestycji w instrumenty kapitałowe, za obiektywną przesłankę utraty wartości aktywów finansowych uważa się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Pożyczki udzielone i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości pożyczek udzielonych, należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności zarówno na poziomie pojedynczego składnika aktywów jak i w odniesieniu do grup aktywów. W przypadku indywidualnie istotnych należności i inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przeprowadza się test na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów. Wszystkie indywidualnie istotne pożyczki udzielone, należności i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, dla których nie stwierdzono przesłanek utraty wartości w oparciu o indywidualną ocenę, są następnie poddawane grupowej ocenie w celu stwierdzenia, czy nie wystąpiła inaczej niezidentyfikowana utrata wartości. Pożyczki udzielone, należności i inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności o indywidualnie nieistotnej wartości są oceniane zbiorczo pod kątem utraty wartości w podziale na grupy o zbliżonej charakterystyce ryzyka.

Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i stanowią odpis aktualizujący wartość pożyczek udzielonych i należności oraz inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności (np. dokonanie płatności przez dłużnika) świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Utratę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej. Wartość skumulowanej straty, o której mowa, oblicza się jako różnicę pomiędzy ceną nabycia, pomniejszoną o otrzymane spłaty rat kapitałowych oraz zmiany wartości bilansowej wynikające z zastosowania metody efektywnej stopy procentowej, a wartością godziwą. Dodatkowo różnica ta jest pomniejszona o straty z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio w zysku lub stracie bieżącego okresu. Zmiany odpisu z tytułu utraty wartości związane z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane jako przychody z tytułu odsetek. Jeżeli w kolejnych okresach wartość godziwa odpisanych dłużnych papierów wartościowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie, a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się, odnosząc skutki tego odwrócenia do zysku

lub straty bieżącego okresu. W przypadku instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

w) Leasing

Umowy leasingu finansowego, to umowy, na mocy których przenoszone jest na Grupę zasadniczo całe ryzyko oraz całe potencjalne korzyści związane z posiadaniem i eksploatacją przedmiotu leasingu. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu, w tym umowy najmu i dzierżawy, traktowane są jako leasing operacyjny.

Użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego aktywa traktowane są na równi z aktywami Grupy i są wyceniane w momencie rozpoczęcia umowy leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej składnika majątku stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową oraz część kapitałową przy zastosowaniu stałej efektywnej stopy procentowej.

Zysk / strata na leasingu zwrotnym dotyczące leasingu finansowego rozliczane są w czasie trwania umowy leasingu poprzez rozliczenia międzyokresowe.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone do zysku lub straty metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu.

Polityka rachunkowości dotycząca prawa wieczystego użytkowania została opisana w punkcie k).

x) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i grupy do zbycia

Aktywa trwałe klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

y) Płatności realizowane w formie akcji

Płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi wycenia się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania. Szczegóły dotyczące określania wartości godziwej płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określono w nocie nr 5.18.3.

Wartość godziwą płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie oszacowań Grupy co do instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa weryfikuje oszacowania dotyczące liczby instrumentów kapitałowych przewidywanych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą w rezerwie na świadczenia pracownicze rozliczane w instrumentach kapitałowych.

z) Raportowanie segmentów działalności.

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przypisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych

(korporacyjnych) (głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

Wydatki inwestycyjne segmentu to całkowite koszty poniesione w ciągu roku na zakup rzeczowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych, z wyłączeniem wartości firmy.

5.2.5. Szacunki i osądy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdania finansowe

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Zarząd Jednostki dominującej musi także podjąć szereg subiektywnych decyzji dotyczących zastosowania zasad rachunkowości Grupy. Rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacunkowych. Szacunki istotnie wpływające na wartości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, dotyczą w szczególności:

- przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych,
- odpisów aktualizujących wartość aktywów.

Stosowana metodologia opiera się na najlepszej wiedzy Zarządu i jest zgodna z wymogami MSSF UE i została przedstawiona w notach objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Metodologia ustalania wartości szacunkowych jest stosowana w sposób ciągły i jednolity w każdym okresie sprawozdawczym.

5.2.6. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym, zmiany zasad prezentacji oraz korekty błędów

W roku obrotowym 2013 nie miały miejsca zmiany zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny oraz zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, wywierające istotny wpływ na sytuację majątkowo-finansową i wynik finansowy Grupy. Zasady (polityki) rachunkowości są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2012.

5.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

5.3.1. Produkty i usługi, z których segmenty sprawozdawcze czerpią swoje przychody

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów i oceniających wyniki finansowe segmentu koncentrują się na grupach produktów. Główne grupy produktów obejmują sprzedaż marek własnych wiodących klientów oraz sprzedaż produktów pod markami należącymi do Grupy Kapitałowej. Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są zatem następujące:

Segmenty z podziałem na Grupy produktów:

- płatki,
- patyczki,
- chusteczki,
- pozostałe.

5.3.2. Przychody i wyniki segmentów:

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Płatki:	74 808,3	82 197,4	29 895,5	30 951,5
Marki własne odbiorców	31 805,9	41 328,8		
Marki Cleanic, Ola	43 002,4	40 868,6		
Patyczki higieniczne:	50 693,1	50 303,0	13 743,3	14 618,8
Marki własne odbiorców	33 587,2	34 057,5		
Marki Cleanic, Ola	17 105,9	16 245,5		
Chusteczki:	98 502,6	94 015,8	27 676,4	22 193,5
Marki własne odbiorców	63 149,1	63 071,4		
Marki Cleanic, Ola	35 353,5	30 944,4		
Pozostałe:	5 212,8	7 075,9	538,4	2 181,4
Razem	229 216,8	233 592,1	71 853,6	69 945,2
Koszty sprzedaży			(33 834,2)	(31 220,3)
Koszty zarządu			(23 291,0)	(22 825,3)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne, netto			2 241,1	381,8
Przychody i koszty finansowe, netto			(5 083,7)	(7 484,8)
Zysk (strata) netto przed opodatkowaniem			11 885,8	8 796,6
Podatek dochodowy			(1 508,4)	(542,1)
Zysk (strata) netto po opodatkowaniu			10 377,4	8 254,5

W roku obrotowym 2013 nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami.

5.3.3. Amortyzacja segmentów

Osoby decyzyjne w Grupie monitorują amortyzację rzeczowych aktywów trwałych alokując ją do poszczególnych segmentów mając na uwadze ich udział w produkcji.

	Amortyzacja segmentów	
	31.12.2013	31.12.2012
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Płatki	2 687,3	3 091,4
Patyczki higieniczne	1 264,0	914,0
Chusteczki	664,2	453,5
Pozostałe	110,1	110,1
Razem amortyzacja segmentów	4 725,6	4 569,0
Amortyzacja niealokowana	2 905,3	2 511,5
Razem amortyzacja	7 630,9	7 080,5

5.3.4. Aktywa segmentów

Dla celów monitorowania wyników osiąganych w poszczególnych segmentach oraz dla celów przydziału zasobów osoby decyzyjne monitorują aktywa trwałe alokując je do poszczególnych segmentów mając na uwadze ich udział w produkcji.

	Aktywa segmentów	
	31.12.2013	31.12.2012
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Płatki:	19 730,2	22 368,9
Patyczki:	12 662,8	9 794,3
Chusteczki:	10 182,6	2 970,0
Pozostałe:	1 018,8	1 128,8
Razem aktywa trwałe segmentów	43 594,4	36 262,0
Aktywa trwałe niealokowane	106 834,2	52 304,2
Razem aktywa trwałe skonsolidowane	150 428,6	88 566,2

Dominująca część aktywów trwałych zlokalizowana jest w Polsce.

Aktywa trwałe niealokowane zawierają rzeczowe aktywa trwałe w trakcie realizacji. Zgodnie z przyjętymi zasadami aktywa w trakcie realizacji nie są alokowane na poszczególne segmenty.

Nakłady na aktywa trwałe poniesione w trakcie 2013 roku dotyczą zarówno segmentu „aktywa trwałe niealokowane” (budowy nowej hali w kwocie 20,2 mln) oraz segmentu „Chusteczki”.

5.3.5. Informacje geograficzne

Grupa działa w ośmiu głównych obszarach geograficznych – w Polsce, będącym krajem siedziby Jednostki Dominującej, w Rosji, na Ukrainie, w Niemczech, Wielkiej Brytanii, na Białorusi, w Rumunii, na Słowacji oraz pozostałych obszarach obejmujących, m.in. Francję, Czechy.

5.3.5.1 Przychody ze sprzedaży w podziale na obszary geograficzne

Poniżej przedstawiono przychody Grupy od klientów zewnętrznych w rozbiciu na poszczególne obszary geograficzne działalności:

Struktura geograficzna	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Sprzedaż krajowa	149 208,6	153 077,4
Sprzedaż eksportowa	80 008,2	80 514,7
- Rosja	30 382,0	28 784,6
- Ukraina	12 878,8	10 293,5
- Kraje Europy Centralno-Wschodniej	23 573,6	21 740,2
- Kraje Europy Zachodniej (Niemcy, Wielka Brytania)	10 062,2	11 648,1
- Pozostałe kraje	3 111,6	8 048,3
Razem	229 216,8	233 592,1

5.3.5.2 Aktywa trwałe w podziale na obszary geograficzne

Struktura geograficzna	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Aktywa trwałe w Polsce	146 828,2	84 833,2
Aktywa trwałe w Rosji	3 600,0	3 733,0

5.3.6. Informacje o przychodach od głównych klientów

W ramach przychodów Grupy Kapitałowej ze sprzedaży produktów w Polsce największy udział mają przychody realizowane na współpracy z sieciami (super i hipermarkety, sieci drogerii) stanowiące w 2013 roku około 93% przychodów krajowych ogółem. Pozostałą kwotę przychodów (7%) stanowią przychody z tytułu sprzedaży w tradycyjnym handlu hurtowym.

W strukturze przychodów Grupy Kapitałowej znaczący udział stanowią przychody realizowane ze współpracy z największym klientem Grupy Kapitałowej, które uległy zmniejszeniu z 32,9% w 2012 r. do 30,6% w 2013 r. w ogólnej kwocie przychodów. Wartość przychodów i udział w przychodach w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej:

Klient (tys. PLN)	Kraj	Rok 2013		Rok 2012	
		Wartość	Udział %	Wartość	Udział %
Największy klient	Polska	70 009,4	30,6%	76 813,9	32,9%
Pozostali klienci		159 207,4	69,4%	156 778,2	67,1%
Razem		229 216,8	100,0%	233 592,1	100,0%

Struktura geograficzna	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Sprzedaż krajowa	149 208,6	153 077,4
<i>Największy klient</i>	<i>70 009,4</i>	<i>76 813,9</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>46,9%</i>	<i>50,1%</i>
Sprzedaż zagraniczna	80 008,2	80 514,7
Razem	229 216,8	233 592,1

Segment	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Płatki	74 808,3	82 197,4
<i>Największy klient</i>	<i>9 773,8</i>	<i>13 478,7</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>13,1%</i>	<i>16,4%</i>
Patyczki higieniczne	50 693,1	50 303,0
<i>Największy klient</i>	<i>7 508,0</i>	<i>7 428,5</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>14,8%</i>	<i>14,8%</i>
Chusteczki	98 502,6	94 015,8
<i>Największy klient</i>	<i>58 827,3</i>	<i>56 387,3</i>
<i>Największy klient - udział (%)</i>	<i>59,7%</i>	<i>60,0%</i>
Pozostałe	5 212,8	7 075,9
Razem	229 216,8	233 592,1

Wartość przychodów w roku 2013 i 2012 od każdego z pozostałych głównych klientów Grupy nie przekraczała 10% łącznych przychodów Grupy Kapitałowej.

5.4. PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

5.4.1. Przychody ze sprzedaży - struktura rzeczowa

Przychody	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	226 933,9	232 462,9
Przychody ze sprzedaży półproduktów	160,5	(3,4)
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 265,1	710,4
Przychody ze sprzedaży - pozostałe	857,3	422,2
Razem	229 216,8	233 592,1

5.4.2. Koszty operacyjne

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Koszty wg rodzaju:		
a) amortyzacja	7 630,9	7 080,5
b) zużycie materiałów i energii	136 275,8	146 832,2
c) usługi obce	29 972,8	31 043,3
d) podatki i opłaty	1 177,9	1 096,5
e) wynagrodzenia	31 944,5	34 640,6
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	7 537,0	7 865,6
g) pozostałe koszty rodzajowe	3 958,5	2 954,8
Razem	218 497,4	231 513,5
- zmiana stanu zapasów i obroty wewnętrzne	(4 009,0)	(13 821,0)
- koszty sprzedaży	(33 834,2)	(31 220,3)
- koszty zarządu	(23 291,0)	(22 825,3)
Koszt własny sprzedaży:	157 363,2	163 646,9

5.5. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych:	29,1	172,6
- cena sprzedaży	400,5	416,6
- wartość księgową netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	(371,4)	(244,0)
Pozostała sprzedaż poza działalnością podstawową	129,0	154,5
Rozwiązanie odpisów aktualizujących:	297,1	773,4
- odpisy aktualizujące zapasy	297,1	25,3
- odpisy aktualizujące nieruchomości inwestycyjne	-	748,1
Dotacje publiczne i dofinansowania:	1 543,2	1 653,2
- amortyzacja dofinansowanych rzeczowych aktywów trwałych	59,7	12,4
- dotacje do wynagrodzeń i narzutów ZUS	1 483,5	1 640,8
Rozliczany w czasie zysk na leasingu	9,7	9,3
Otrzymane / należne odszkodowania ubezpieczeniowe	11,4	12,2
Rozliczenie niedoborów i szkód – różnice inwentaryzacyjne	98,0	181,0
Odszkodowanie za zniszczenie towaru	-	392,7
Spisane zobowiązania	8,7	113,8
VAT – korekta lat ubiegłych	1 214,5	-
Inne pozycje	224,1	94,8
Razem	3 564,8	3 557,5

5.6. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Utworzenie odpisów aktualizujących:	204,6	1 677,6
- odpisy aktualizujące zapasy	204,6	273,2
- odpisy aktualizujące należności	-	1 318,6
- odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie	-	85,8
Rozliczana w czasie (strata) na leasingu zwrotnym	-	1,6
Darowizny	4,1	3,9
Utylizacja materiałów oraz rozliczenie niedoborów	505,6	1 003,4
Koszty kar i grzywien	-	418,7
Inne pozycje	609,4	70,5
Razem	1 323,7	3 175,7

5.7. PRZYCHODY FINANSOWE

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Przychody z tytułu odsetek:	32,8	352,9
- pozostałe odsetki	32,8	352,9
Różnice kursowe	-	206,2
Razem	32,8	559,1

5.8. KOSZTY FINANSOWE

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Koszty z tytułu odsetek:	3 337,4	6 642,6
- odsetki od kredytów	1 699,5	4 602,9
- odsetki od leasingu finansowego	609,7	723,9
- pozostałe odsetki	1 028,2	1 315,8
Różnice kursowe	896,6	1 034,1
Inne koszty finansowe	882,5*	367,2*
Razem	5 116,5	8 043,9

* inne koszty finansowe zawierają odsetki od przesuniętych terminów płatności. W roku 2013 odsetki te wynoszą 501,9 tys. zł, natomiast w roku 2012 – 261,3 tys. zł.

5.9. PODATEK DOCHODOWY

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Podatek dochodowy bieżący	0,0	(11,0)
Podatek dochodowy odroczony:		(531,1)
- zmiana stanu aktywa	(969,7)	(78,0)
- zmiana stanu zobowiązania	(535,8)	(447,5)
- zmiana stanu zobowiązania - korekta	(13,9)	(5,6)
Korekta podatku za rok ubiegły	11,0	-
Razem	(1 508,4)	(542,1)

Podatek dochodowy bieżący

Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych:

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	996,7	3 540,8
Zobowiązanie podatkowe za rok bieżący		(11,0)
Korekty podatku za lata ubiegłe	11,0	-
Podatek zapłacony / (zwrócony) w bieżącym okresie	(561,1)	(1 961,1)
Podatek przeksięgowany na zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	-	(572,0)
Stan na koniec okresu	446,6	996,7

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego wykazane przez poszczególne spółki Grupy Kapitałowej:

	Stawka podatku	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Jednostka dominująca	19%	-	(11,0)
Spółki zależne:			
- Harper Hygienics Rus OOO	24%	-	-
- Harper Produktion OOO	24%	-	-
Razem		-	(11,0)

Jednostka dominująca podlega polskim przepisom podatkowym. Jednostki zależne Harper Hygienics Rus oraz Harper Produktion podlegają przepisom podatkowym obowiązującym w Federacji Rosyjskiej. W zakresie regulacji dotyczących możliwości odliczenia strat podatkowych w Federacji Rosyjskiej, straty mogą być rozliczone w ciągu 10 lat podatkowych następujących bezpośrednio po okresie podatkowym, za który strata podatkowa została poniesiona.

Efektywna stopa podatkowa:

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Zysk/(strata) brutto	11 885,8	8 796,6
<i>Ustawowa stawka podatkowa</i>	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	(2 258,3)	(1 671,4)
Efekt podatkowy kosztów programów motywacyjnych - niebędących kosztem uzyskania przychodu	10,5	10,5
Efekt podatkowy kosztów amortyzacji znaków towarowych – amortyzacja podatkowa	1 532,7	1 532,7
Efekt podatkowy spisania aktywa od straty	(406,4)	-
Efekt podatkowy kosztów niebędących kosztem uzyskania przychodów oraz przychodów niepodlegających opodatkowaniu, netto	(386,9)	(413,9)
Obciążenie wyniku z tytułu podatku dochodowego	(1 508,4)	(542,1)
<i>Efektywna stawka podatku dochodowego</i>	12,7%	6,2%

Podatek dochodowy odroczony

Zmiana stanu aktywa z tyt. podatku odroczonego

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	5 195,8	5 273,8
Zwiększenie / (zmniejszenie)	(969,7)	(78,0)
Stan na koniec okresu	4 226,1	5 195,8

Zmiana stanu zobowiązania z tyt. podatku odroczonego

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	5 030,6	4 583,1
Zwiększenie	535,8	447,5
Stan na koniec okresu	5 566,4	5 030,6

Aktywa z tytułu podatku odroczonego:

	31.12.2013		31.12.2012	
	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)	Podstawa (tys. PLN)	Kwota (tys. PLN)
Zarachowany koszt niewykorzystanych urlopów	759,1	144,2	619,9	117,8
Zarachowane rabaty, bonusy dla klientów oraz wsparcie marketingowe	9 708,0	1 844,6	9 227,8	1 753,3
Zarachowany koszt usług audytorskich	108,0	20,5	63,0	12,0
Zarachowany koszt usług doradczych	400,2	76,1	470,3	89,4
Zarachowany koszt usług transportowych	412,7	78,4	169,6	32,2
Zarachowany koszt mediów	211,5	40,2	45,0	8,6
Zarachowany koszt wynagrodzeń	3 284,4	624,0	3 081,6	585,5
Zarachowany koszt rozliczeń ZFŚS	-	-	90,1	17,1
Zarachowany koszt usług prawnych	250,3	47,6	-	-
Zarachowany koszt odsetek	501,9	95,4	261,3	49,6
Zarachowany koszt rezerwy emerytalnej	73,5	14,0	73,5	14,0
Składki ZUS przypadające do zapłaty w następnym okresie	451,1	85,9	452,5	86,0
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	594,4	112,9	1 717,5	326,3
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	189,3	36,0	281,8	53,5
Straty podatkowe poniesione	2 374,7	451,2	8 540,9	1 622,8
Pozostałe pozycje	2 921,6	555,1	2 250,8	427,7
Razem		4 226,1		5 195,8

Nierozliczone straty podatkowe	kwota	data wygaśnięcia
31.12.2011	4 512,7	2016 rok

Według oceny Zarządu Jednostki dominującej przyszłe przychody podatkowe pozwolą na wykorzystanie strat podatkowych w kwocie 2 374,7 tys. zł, z tytułu których utworzono aktywa z tytułu podatku odroczonego. Jednocześnie Zarząd podjął decyzję o rozwiązaniu aktywa od straty podatkowej w wysokości 406,4 tys. zł. Według oceny Zarządu Jednostki dominującej strata podatkowa w kwocie 2 138 tys. zł nie zostanie rozliczona z powodu wejścia Spółki do SSE

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego:

	31.12.2013		31.12.2012	
	Podstawa	Kwota	Podstawa	Kwota
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Leasing finansowy - podatkowo operacyjny	14 665,8	2 786,5	12 801,1	2 432,2
Naliczone odsetki od należności	-	-	30,4	5,8
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	1 291,1	245,3	1 854,9	352,4
Różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową aktywów trwałych	11 907,4	2 262,4	10 448,8	1 985,3
Naliczone dotacje do wynagrodzeń z PFRON	220,0	41,8	253,6	48,2
Pozostałe pozycje	1 212,6	230,4	1 087,9	206,7
Razem		5 566,4		5 030,6

Aktywa i zobowiązanie wykazywane przez Grupę podlegały skompensowaniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w stopniu, w jakim dotyczą one podatku dochodowego podlegającego tym samym organom podatkowym. Po dokonaniu kompensaty aktywa z zobowiązaniem z tytułu podatku odroczonego, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, wykazuje się następujące kwoty:

Pozycje wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym po dokonaniu kompensaty aktywa z zob. z tyt. podatku odroczonego	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Aktywa z tyt. podatku odroczonego	94,5	165,2
Zobowiązania z tyt. podatku odroczonego	1 434,8	-

5.10. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Rok 2013	Rok 2012
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
	dane przekształcone	
Budynki i budowle	12 377,5	12 436,7
Maszyny i urządzenia	46 404,2	38 952,9
Środki transportu	3 806,8	4 203,0
Wyposażenie	604,1	712,9
Środki trwałe w budowie	67 849,7	14 396,2
<i>Korekta prezentacyjna</i>	-	(3 687,9)
Środki trwałe w budowie po korekcie	67 849,7	10 708,3
Zaliczki na środki trwałe w budowie	7 102,2	5 237,6
<i>Korekta prezentacyjna</i>	-	3 687,9
Zaliczki na środki trwałe w budowie po korekcie	7 102,2	8 925,5
Razem	138 144,5	75 939,3

Środki trwałe w budowie

	Rok 2013	Rok 2012
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
	dane przekształcone	
Budynki i budowle	20 232,9	459,8
Maszyny i urządzenia	47 616,8	13 936,4
<i>Korekta prezentacyjna</i>	-	(3 687,9)
Maszyny i urządzenia po korekcie	47 616,8	10 248,5
Razem	67 849,7	10 708,3

Dodatkowe informacje

	Rok 2013	Rok 2012
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość netto przedmiotów w leasingu finansowym	30 926,4	23 107,3
- <i>maszyny i urządzenia</i>	27 325,6	19 058,3
- <i>środki transportu</i>	3 600,8	4 049,0
Koszty przeglądów rzeczowych aktywów trwałych, w tym koszt zużytych części zamiennych	1 726,5	1 656,6

Informacja dotycząca zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych Grupy Kapitałowej ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę Kapitałową kredytów bankowych została przedstawiona w nocie 5.20. Ponadto ustanowiono zabezpieczenia na składnikach rzeczowych aktywów trwałych będących przedmiotami zawartych umów leasingowych.

Poza wyżej wymienionymi obciążeniami (ograniczeniami) nie występują żadne inne ograniczenia i/lub obciążenia na majątku Grupy.

W roku 2013 nie dokonano zmian stawek amortyzacyjnych oraz okresów ekonomicznej przydatności składników rzeczowych aktywów trwałych.

W roku 2013 Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość składników rzeczowych aktywów trwałych.

W ciągu 2013 roku miały miejsce inwestycje, których czas realizacji jest na tyle długi, iż uzasadnione jest kapitalizowanie kosztów odsetkowych związanych z finansowaniem inwestycji. Kwota aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego w wartości środków trwałych w budowie wynosi 1 780,8 tys. zł.

Stopa kapitalizacji zastosowana do wyliczenia aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego za 2013 rok wyniosła 7,71%.

W 2012 r. Grupa aktywowała koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 561,1 tys. zł. Stopa kapitalizacji zastosowana do wyliczenia aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego za 2012 rok wyniosła 7,46%.

Rok 2013	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Zaliczki przekazane na zakup środków trwałych	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość początkowa							
Stan na początek okresu	16 385,9	77 167,4	6 457,3	2 227,0	14 701,7	5 237,6	122 176,9
<i>Korekta stanu na początek okresu</i>	-	-	-	-	(3 687,9)	3 687,9	-
Stan na początek okresu po korekcie	16 385,9	77 167,4	6 457,3	2 227,0	11 013,8	8 925,5	122 176,9
Nabycia	-	65,9	-	2,1	64 712,0	377,8	65 157,8
Kapitalizacja odsetek	-	-	-	-	1 780,8	-	1 780,8
Przejęcie w leasing finansowy	-	3 757,9	1 036,5	-	-	-	4 794,4
Przesunięcie ze środków trwałych w budowie na leasing finansowy	-	7 104,5	-	-	(7 104,5)	-	-
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	393,7	1 745,7	27,0	80,5	(2 246,9)	-	-
Zmniejszenia	-	-	(752,1)	-	-	(2 201,1)	(2 953,2)
Stan na koniec okresu	16 779,6	89 841,4	6 768,7	2 309,6	68 155,2	7 102,2	190 956,7
Umorzenie							
Stan na początek okresu	3 949,2	38 214,5	2 254,3	1 514,1	-	-	45 932,1
Amortyzacja	452,9	5 222,7	1 102,7	191,4	-	-	6 969,7
Zmniejszenia	-	-	(395,1)	-	-	-	(395,1)
Stan na koniec okresu	4 402,1	43 437,2	2 961,9	1 705,5	-	-	52 506,7
Odpisy aktualizujące							
Stan na początek okresu	-	-	-	-	305,5	-	305,5
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	305,5	-	305,5
Wartość netto							
Stan na początek okresu	12 436,7	38 952,9	4 203,0	712,9	14 396,2	5 237,6	75 939,3
<i>Korekta stanu na początek okresu</i>	-	-	-	-	(3 687,9)	3 687,9	-
Stan na początek okresu po korekcie	12 436,7	38 952,9	4 203,0	712,9	10 708,3	8 925,5	75 939,3
Stan na koniec okresu	12 377,5	46 404,2	3 806,8	604,1	67 849,7	7 102,2	138 144,5

Rok 2012	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Zaliczki przekazane na zakup środków trwałych	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość początkowa							
Stan na początek okresu	16 385,9	74 046,9	4 030,3	2 287,8	3 849,3	676,9	101 277,1
Nabycia	-	49,0	282,0	3,7	11 751,6	5 237,6	17 323,9
<i>Korekta prezentacyjna</i>	-	-	-	-	(3 687,9)	3 687,9	-
Nabycia po korekcie prezentacyjnej	-	49,0	282,0	3,7	8 063,7	8 925,5	17 323,9
Kapitalizacja odsetek	-	-	-	-	561,1	-	561,1
Przejęcie w leasing finansowy	-	1 637,4	2 572,3	-	-	-	4 209,7
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	-	1 434,1	22,7	-	(1 456,8)	-	0,0
Zmniejszenia	-	-	(450,0)	(64,5)	(3,5)	(676,9)	(1 194,9)
Stan na koniec okresu	16 385,9	77 167,4	6 457,3	2 227,0	11 013,8	8 925,5	122 176,9
Umorzenie							
Stan na początek okresu	3 497,9	33 145,1	1 512,9	1 280,0	-	-	39 435,9
Amortyzacja	451,3	5 069,4	947,4	234,1	-	-	6 702,2
Zmniejszenia	-	-	(206,0)	-	-	-	(206,0)
Stan na koniec okresu	3 949,2	38 214,5	2 254,3	1 514,1	-	-	45 932,1
Odpisy aktualizujące							
Stan na początek okresu	-	-	-	-	219,7	-	219,7
Zwiększenia	-	-	-	-	85,8	-	85,8
Stan na koniec okresu	-	-	-	-	305,5	-	305,5
Wartość netto							
Stan na początek okresu	12 888,0	40 901,8	2 517,4	1 007,8	3 629,6	676,9	61 621,5
Stan na koniec okresu	12 436,7	38 952,9	4 203,0	712,9	14 396,2	5 237,6	75 939,3
<i>Korekta prezentacyjna</i>	-	-	-	-	(3 687,9)	3 687,9	-
Stan na koniec okresu po korekcie	12 436,7	38 952,9	4 203,0	712,9	10 708,3	8 925,5	75 939,3

5.10.1. Nieruchomości inwestycyjne

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Wartość początkowa		
Stan na początek okresu	3 758,8	3 758,8
Stan na koniec okresu	3 758,8	3 758,8
Umorzenie		
Stan na początek okresu	188,0	94,0
Amortyzacja	94,0	94,0
Stan na koniec okresu	282,0	188,0
Odpisy aktualizujące		
Stan na początek okresu	-	748,1
Zmniejszenia	-	748,1
Stan na koniec okresu	-	-
Wartość netto		
Stan na początek okresu	3 570,8	2 916,7
Stan na koniec okresu	3 476,8	3 570,8

Grupa Kapitałowa jest w posiadaniu inwestycji w nieruchomość położoną w Jarcewie (własność spółki Harper Produktion OOO). Na dzień 31 grudnia 2009 roku nieruchomość była ujmowana w rzeczowych aktywach trwałych i objęta odpisem aktualizującym. W 2010 roku Spółka rozpoczęła jej wynajem stronom trzecim na podstawie umowy najmu. W związku z tym dokonano przeklasyfikowania w/w nieruchomości do nieruchomości inwestycyjnych oraz dokonano rozwiązania odpisu aktualizującego w wysokości 2 916,7 tys. PLN. W kwietniu 2012 r. podpisany został nowy aneks do umowy wynajmu dotyczący wspomnianej nieruchomości w Jarcewie, zgodnie z którym stawki za wynajem uległy zwiększeniu. W związku z tym faktem, Jednostka dominująca dokonała analizy zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z nowo ustalonych stawek opłat za wynajem. Uzyskana w ten sposób wycena nieruchomości wskazała na potrzebę rozwiązania części utworzonego wcześniej odpisu aktualizującego w kwocie będącej równoważnością 748,1 tys. PLN. Za rok 2013 przychody z tytułu wynajmu nieruchomości w Jarcewie wynoszą 678,6 tys. PLN.

W roku 2013 naliczono amortyzację w wysokości 94 tys. PLN.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej ustalona została w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopa dyskonta wyniosła 11%. Zastosowana technika wyceny stanowi poziom 3 hierarchii wartości godziwej.

Grupa ocenia, iż wartość godziwa w/w nieruchomości inwestycyjnej nie odbiega od wartości bilansowej.

5.11. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Licencje na oprogramowanie użytkowe	1 226,5	815,2
Pozostałe wartości niematerialne	92,0	100,6
Wartości niematerialne w trakcie realizacji - licencje i oprogramowanie dotyczące wdrożenia nowego systemu	923,0	1 435,4
Razem	2 241,5	2 351,2

Rok 2013	Licencje na oprogramowanie użytkowe (tys. PLN)	Inne wartości niematerialne (tys. PLN)	Wartości niematerialne w trakcie realizacji (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Wartość początkowa				
Stan na początek okresu	2 043,1	603,2	1 435,4	4 081,7
Nabycia	20,3	31,0	337,4	388,7
Korekta dotycząca wartości początkowej	11,7	-	(11,7)	-
Przesunięcia z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	836,5	1,6	(838,1)	-
Stan na koniec okresu	2 911,6	635,8	923,0	4 470,4
Umorzenie				
Stan na początek okresu	1 183,5	502,6	-	1 686,1
Amortyzacja	457,2	41,2	-	498,4
Stan na koniec okresu	1 640,7	543,8	-	2 184,5
Odpisy aktualizujące				
Stan na początek okresu	44,4	-	-	44,4
Stan na koniec okresu	44,4	-	-	44,4
Wartość netto				
Stan na początek okresu	815,2	100,6	1 435,4	2 351,2
Stan na koniec okresu	1 226,5	92,0	923,0	2 241,5

Rok 2012	Licencje na oprogramowanie użytkowe (tys. PLN)	Inne wartości niematerialne (tys. PLN)	Wartości niematerialne w trakcie realizacji (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Wartość początkowa				
Stan na początek okresu	1 432,7	598,7	1 804,4	3 835,8
Nabycia	32,7	4,5	208,7	245,9
Przesunięcia z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	577,7	-	(577,7)	-
Stan na koniec okresu	2 043,1	603,2	1 435,4	4 081,7
Umorzenie				
Stan na początek okresu	1 011,1	459,5	-	1 470,6
Amortyzacja	172,4	43,1	-	215,5
Stan na koniec okresu	1 183,5	502,6	-	1 686,1
Odpisy aktualizujące				
Stan na początek okresu	44,4	-	-	44,4
Stan na koniec okresu	44,4	-	-	44,4
Wartość netto				
Stan na początek okresu	377,2	139,2	1 804,4	2 320,8
Stan na koniec okresu	815,2	100,6	1 435,4	2 351,2

Zarząd Jednostki dominującej przeprowadził analizę występowania przesłanek utraty wartości składników wartości niematerialnych i nie zidentyfikował żadnych przesłanek świadczących o występowaniu utraty wartości wyżej wymienionych pozycji.

5.12. WIECZYSTE UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Wieczyste użytkowanie gruntów	6 470,9	6 539,7
Razem	6 470,9	6 539,7

Grunty w użytkowaniu wieczystym traktowane są jako leasing operacyjny.

Informacja dotycząca zabezpieczeń na wieczystym użytkowaniu gruntów Grupy ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę Kapitałową kredytów bankowych została przedstawiona w nocie 5.20.

5.13. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki zależnej	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Proporcja udziałów (%)	Proporcja głosów na walnym zgromadzeniu (%)	Podstawowa działalność
Harper Hygienics Rus OOO	Rosja	100	100	Działalność marketingowa
Harper Produktion OOO	Rosja	100	100	Działalność usługowa

Wyżej wymienione jednostki wchodzą w skład Grupy Kapitałowej. Jednostki te podlegają konsolidacji metodą pełną.

5.14. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Rozliczenia krótkoterminowe		
- opłacone z góry składki ubezpieczeniowe	168,3	231,3
- opłaty przygotowawcze - leasing	60,2	59,6
- projekty graficzne	786,4	800,9
- pozostałe pozycje	735,6	713,0
Razem	1 750,5	1 804,8

5.15. ZAPASY

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Produkty higieniczno-kosmetyczne	5 012,1	6 884,4
Produkcja w toku i półprodukty	1 126,5	925,1
Materiały i surowce	13 442,9	11 854,8
Towary	100,4	139,8
Razem	19 681,9	19 804,1

Informacja dotycząca zabezpieczeń na zapasach Grupy ustanowionych z tytułu zaciągniętych przez Grupę kredytów bankowych została przedstawiona w nocie 5.20. Nie występują żadne inne ograniczenia i/lub obciążenia na majątku Grupy niż wskazane w nocie 5.20.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	281,8	33,9
Odpisy utworzone	204,6	273,2
Odpisy rozwiązane (wykorzystane)	(297,1)	(25,3)
Stan na koniec okresu	189,3	281,8

5.16. NALEŻNOŚCI HANDLOWE I INNE NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Należności od pozostałych jednostek	34 115,0	41 346,3
- <i>należności handlowe</i>	31 325,1	40 243,9
- <i>należności z tytułu podatków i obciążeń publicznych</i>	2 475,6	650,4
- <i>należności pozostałe</i>	314,3	452,0
Razem	34 115,0	41 346,3

Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności:

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Stan na początek okresu	2 082,4	763,8
Odpisy utworzone	-	1 318,6
Odpisy rozwiązane	-	-
Stan na koniec okresu	2 082,4	2 082,4

Należności z tytułu dostaw i usług brutto według wieku na 31.12.2013 roku

Wiek w dniach	Ogółem w wartości brutto	Odpisy aktualizujące	Ogółem w wartości netto
Należności handlowe bieżące, z tego :	28 724,0	-	28 724,0
od pozostałych jednostek	28 724,0	-	28 724,0
Należności handlowe przeterminowane, z tego :	4 683,5	2 082,4	2 601,1
od pozostałych jednostek	4 683,5	2 082,4	2 601,1
<i>do 90 dni</i>	2 235,5	-	2 235,5
<i>90-180</i>	195,1	-	195,1
<i>180-360</i>	89,2	-	89,2
<i>powyżej 360</i>	2 163,7	2 082,4	81,3
Razem	33 407,5	2 082,4	31 325,1

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży produktów, towarów i usług wynosi 45 dni. Grupa nalicza odsetki za zwłokę w zapłacie należności w wypadku, gdy w oparciu o analizę prawną i finansową kontrahenta istnieje możliwość ich odzyskania.

Wykazane salda należności obejmują 16,2 mln PLN należności od 5 największych odbiorców Grupy. Należności od klienta mającego największe saldo należności wynoszą 5,2 mln PLN. Nie ma innych klientów, od których należności przekroczyłyby 5% ogólnej wartości należności z tytułu dostaw i usług.

Analiza wiekowa należności przeterminowanych, ale nieobarczonych ryzykiem utraty wartości:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
91 -180 dni	195,1	19,7
181-360 dni	89,2	119,4
Powyżej 360 dni	81,3	93,7
Razem	365,6	232,8

Na koniec roku 2013 Grupa posiadała należności przeterminowane powyżej 180 dni w kwocie 170,5 tys. PLN. Łączna wartość przeterminowanych należności nie przekracza 5 % całości należności.

Grupa rozszerza współpracę z sieciami handlowymi, także poza granice Polski. Klienci ci centralizują obsługę dokumentową i finansową, często w osobnych podmiotach prawnych czy krajach.

W konsekwencji czas i procesy weryfikacji brakujących faktur sprzedaży, uzyskiwania duplikatów czy wyjaśniania niezgodności dokumentowych pomiędzy halami sklepowymi, centralną obsługą dokumentów sieci a producentami wydłuża się wpływając na strukturę wiekową należności producentów. Od 2011 roku Grupa ubezpiecza swoje należności handlowe.

Grupa jest stroną umowy o świadczenie usług faktoringowych bez regresu, polegającą na finansowaniu krótkoterminowych należności przed terminem ich wymagalności. Umowa obejmuje należności handlowe, przysługujące Jednostce dominującej od jednego z największych klientów.

5.17. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	12 491,2	28 116,8
Razem	12 491,2	28 116,8

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość uzależniona jest od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są deponowane na różne okresy, od jednego dnia do 3 miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. W stosunku do wykazanych wielkości nie występują żadne ograniczenia w dysponowaniu środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami.

5.18. KAPITAŁY

5.18.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy jednostki dominującej:

	31.12.2013 (tvs. PLN)	31.12.2012 (tvs. PLN)
Liczba akcji	63 670 000	63 670 000
Wartość nominalna 1 akcji (w zł)	0,01	0,01
Kapitał podstawowy zarejestrowany	636,7	636,7
Korekta hiperinflacyjna	908,9	908,9
Kapitał podstawowy	1 545,6	1 545,6

Dnia 11 maja 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej z kwoty 511 700 złotych do kwoty 636 700 złotych, czyli o kwotę 125 000 zł, w drodze emisji 12.500.000 akcji zwykłych na okaziciela serii D.

W dniu 3 czerwca 2013 roku Zarząd Jednostki dominującej otrzymał zawiadomienie od Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK o zmianie ogólnej liczby głosów w w/w jednostce przysługującej Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK. Zgodnie z przekazaną informacją, w wyniku objęcia przez Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK akcji Spółki jego udział przekroczył 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Przed zmianą Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK posiadał 3 162 482 akcji Jednostki dominującej (co stanowiło 4,97% kapitału zakładowego).

Po zmianie, na dzień 27 maja 2013 r. Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK łącznie posiadał 3 229 080 akcji Jednostki dominującej (co stanowiło 5,07% kapitału zakładowego).

Struktura akcyjna na dzień 31 grudnia 2013 roku:

Akcjonariusz	rodzaj akcji	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Central European Cotton Holdings Ltd. - Irlandia	zwykłe	38 170 000	59,95	38 170 000	59,95
Quercus TFI S.A.	zwykłe	8 152 867	12,80	8 152 867	12,80
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny S.A.	zwykłe	3 514 188	5,52	3 514 188	5,52
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	zwykłe	3 229 080	5,07	3 229 080	5,07
Pozostali akcjonariusze	zwykłe	10 603 865	16,66	10 603 865	16,66
Ogółem		63 670 000	100,00	63 670 000	100,00

Struktura akcyjna na dzień 31 grudnia 2012 roku:

Akcjonariusz	rodzaj akcji	liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	liczba głosów	% udział w głosach na WZA
Central European Cotton Holdings Ltd. - Irlandia	zwykłe	38 170 000	59,95	38 170 000	59,95
Quercus TFI S.A.	zwykłe	8 152 867	12,80	8 152 867	12,80
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny S.A.	zwykłe	3 514 188	5,52	3 514 188	5,52
Pozostali akcjonariusze	zwykłe	13 832 945	21,73	13 832 945	21,73
Ogółem		63 670 000	100,00	63 670 000	100,00

5.18.2. Kapitał zapasowy

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Kapitał zapasowy	35 154,4	27 690,9

Kapitał zapasowy obejmuje w całości zyski zatrzymane. Zgodnie z art. 396 §1 Kodeksu Spółek Handlowych, na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału akcyjnego.

5.18.3. Kapitał rezerwy z wyceny programów motywacyjnych

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Kapitał zapasowy z wyceny programów motywacyjnych	3 768,9	3 400,9

Koszty wynagrodzeń dotyczące programów motywacyjnych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów.

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Koszty wynagrodzeń	368,0	55,0

Koszt wynagrodzeń ujęty w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31.12.2013 r.:

W roku 2012 Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki przyjęło program motywacyjny dla członków kadry kierowniczej Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. Program motywacyjny został wprowadzony na okres 4 lat obrotowych Grupy, począwszy od 2012 r. Zgodnie z Uchwałą o Programie warrantów mają zostać uruchomione w czterech transzach.

Koszt wynagrodzeń dotyczących programu 2012-2015 i zwiększenie kapitałów za okres sprawozdawczy wyniósł 368,0 tys. zł.

Uczestnikom Programu przyznano prawa do 2 132 080 warrantów w oparciu o następujące zasady:

- warunkiem przyznania każdej transzy jest osiągnięcie założonego wskaźnika EPS (zysk na akcję) oraz pozostawanie w stosunku zatrudnienia w dowolnym dniu roku, którego transza dotyczy,

- w zależności od poziomu realizacji założonego wskaźnika EPS (zysk na akcję), uczestnicy otrzymają Uprawnienie do objęcia warrantów w wymiarze określonym w Uchwale NWZ.

Do wyceny użyto modelu opartego na metodzie Monte-Carlo. Za moment rozpoczęcia Programu (grant date) przyjęto datę 5 listopada 2012 r. Za okresy nabywania uprawnień kolejnych transz przyjęto odpowiednio 30 czerwca 2013 r., 30 czerwca 2014 r., 30 czerwca 2015 r., 30 czerwca 2016 r.

Za cenę wejściową akcji do modelu wyceny przyjęto wartość 1,96 zł/akcja tj. kurs akcji Grupy na datę przyznania tj. 5 listopada 2012 r. Cenę wykonania przyjęto w wartości 1,90 zł/akcja. Jako średni okres trwania życia opcji przyjęto 4,23 roku. Przyjęto założenie, że wypłata dywidendy nie nastąpi w okresie trwania Programu. Zmienność oczekiwaną akcji Harper Hygienics S.A. obliczono na podstawie historycznej zmienności tych akcji otrzymując wartość 48%. Wartość godziwa Programu na datę przyznania wynosi 975,0 tys. zł.

5.18.4. Zyski zatrzymane

Struktura zysków zatrzymanych przedstawia się następująco:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Pozostałe zyski zatrzymane	8 100,0	7 309,0
Zysk bieżącego okresu	10 377,4	8 254,5
Zyski zatrzymane	18 477,4	15 563,5

Zarząd Jednostki dominującej zaproponował przeniesienie wypracowanego zysku za rok na kapitał zapasowy.

5.19. REZERWY

Zmiany rezerw w 2013 roku:

	Odprawy emerytalne (tys. PLN)	Razem (tys. PLN)
Stan na początek okresu	73,5	73,5
Zwiększenie	-	-
Stan na koniec okresu	73,5	73,5

Rezerwa emerytalno-rentowa za rok 2012 została oszacowana przez aktuarusza. Do wyliczenia rezerw ustalono założenia dotyczące śmiertelności pracowników, niezdolności do pracy, rotacji, wieku emerytalnego, pracowników zatrudnionych na czas określony, pracowników w okresie wypowiedzenia, stopy dyskontowej, stopy wzrostu wynagrodzeń w Spółce.

Rezerwa na odprawy emerytalne dla każdego z pracowników została policzona indywidualnie na podstawie danych dotyczących jego wieku, płci, stażu pracy w Grupie oraz wysokości podstawy do naliczania odprawy emerytalnej na koniec okresu sprawozdawczego. Rezerwa na odprawy rentowe dla każdego z pracowników została policzona, jako wartość obecna (na koniec okresu sprawozdawczego) przyszłej odprawy rentowej w części, do której pracownik nabył prawo z tytułu swojej dotychczasowej pracy w Grupie, z uwzględnieniem wzrostu wynagrodzeń w czasie oraz prawdopodobieństwa otrzymania odprawy rentowej w kolejnych latach.

Kalkulacja rezerwy emerytalno-rentowej na koniec okresu sprawozdawczego 31 grudnia 2012 r. dla stopy dyskontowej na poziomie 4% wynosi 73,5 tys. zł.

W roku 2013 nie było istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników, dlatego też Grupa podjęła decyzję o nieaktualnianiu kwoty odpraw emerytalno-rentowych.

5.20. KREDYTY OTRZYMANE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Kredyt bankowy – BZ WBK – PLN	51 000,0	56 142,9
Kredyt bankowy – BZ WBK – EUR	-	2 287,6
Kredyt bankowy obrotowy – BZ WBK - PLN	4 132,9	5 786,4
Razem	55 132,9	64 216,9

Okres spłaty zobowiązań z tytułu kredytów:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Część krótkoterminowa (do 1 roku)	15 551,8	12 871,9
- raty kapitałowe	12 000,0	7 085,5
- kredyt w rachunku bieżącym	3 551,8	5 786,4
Część długoterminowa (powyżej 1 roku)	39 581,1	51 345,0
- od roku do 3 lat	39 581,1	51 345,0
- powyżej 3 lat	-	-
Razem	55 132,9	64 216,9

Kredyty bankowe są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość uzależniona jest od stopy oprocentowania na rynku międzybankowym powiększonej o marżę banku ustalaną na zasadach rynkowych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote według kursu NBP na koniec okresu. Płatności odsetek wynikające z instrumentów finansowych, naliczane według zmiennej stopy procentowej, zostały wyliczone w oparciu o stopę procentową ustaloną w ostatnim okresie odsetkowym obowiązującym przed dniem 31 grudnia 2013 r. Zobowiązania finansowe, które mogą zostać spłacone w dowolnym terminie zależnie wyłącznie od woli Grupy Kapitałowej, są wykazywane jako krótkoterminowe lub długoterminowe w zależności od oczekiwanego terminu spłaty. Długoterminowe saldo jest przypisane do okresu wynikającego z ostatecznego terminu wymagalności określonego w umowie.

Podstawowe informacje nt. kredytów zaciągniętych przez Grupę Kapitałową wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku:

Kredytodawca	Data zawarcia umowy	Umowny termin spłaty	Kwota umowna kredytu	Aktualne zadłużenie w PLN	Warunki spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BZ WBK SA	05.2009	31.12.2016	51 000 tys. PLN	51 000,0	w ratach płatnych półrocznie wg ustalonego harmonogramu	WIBOR 6M+marża rynkowa	1. hipoteka umowna kaucyjna do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 99 000 tys. PLN na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 2. cesja praw z polis ubezpieczeniowych spółki, 3. weksel in blanco Spółki wraz z deklaracją wekslową, 4. zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw (na przedsiębiorstwie) na zabezpieczenie kredytu, 5. gwarancja korporacyjna udzielona przez CECH do wysokości 135 000 tys. PLN na zabezpieczenie kredytu, 6. pełnomocnictwo do rachunków bankowych, 7. zastaw rejestrowy na akcjach Jednostki dominującej, 8. umowa o ustanowieniu blokady papierów wartościowych i środków pieniężnych pomiędzy CECH a BZ WBK przy udziale Domu Maklerskiego BZ WBK
BZ WBK SA	05.2009 z ostatnim aneksem odnawiającym z 13.11.2013 r.	31.10.2014	16 000 tys. PLN			WIBOR 1M+marża rynkowa	1. hipoteka umowna kaucyjna do maksymalnej kwoty zabezpieczenia wynoszącej 36 000 tys. PLN zł na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 2. hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 3 000 tys. PLN na prawie użytkowania wieczystego oraz na związany z tym prawem własności budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, 3. cesja praw z polis ubezpieczeniowych spółki, 4. weksel in blanco Spółki, 5. zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw (na przedsiębiorstwie) na zabezpieczenie kredytu, 6. pełnomocnictwo do rachunków bankowych, 7. zastaw rejestrowy na akcjach Jednostki dominującej, 8. umowa o ustanowieniu blokady papierów wartościowych i środków pieniężnych pomiędzy CECH a BZ WBK przy udziale Domu Maklerskiego BZ WBK

5.21. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU I FAKTORINGU

Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Raty płatne w okresie 1 roku po końcu okresu sprawozdawczego	4 825,5	3 210,1
Raty płatne w okresie powyżej 1 roku:	10 787,2	6 332,3
- od 1 do 3 lat	10 787,2	6 332,3
Razem	15 612,7	9 542,4

Płatne w okresie:	Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
<i>do jednego roku</i>	5 495,9	3 733,7	4 825,5	3 210,1
<i>od roku do 3 lat</i>	11 449,8	6 830,1	10 787,2	6 332,3
Razem	16 945,7	10 563,8	15 612,7	9 542,4
<i>Przyszły koszt odsetkowy (wartość ujemna)</i>	(1 333,0)	(1 021,4)	<i>Nie dotyczy</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, z tego:</i>			15 612,7	9 542,4
<i>zobowiązania krótkoterminowe</i>			4 825,5	3 210,1
<i>zobowiązania długoterminowe</i>			10 787,2	6 332,3

Grupa Kapitałowa finansuje za pomocą umów leasingowych zakupy maszyn i urządzeń do produkcji oraz środków transportu. Na dzień 31 grudnia 2013 Grupa była stroną 43 umów leasingu finansowego. Okres trwania leasingu obejmuje od 36 do 60 miesięcy. Opłata wstępna wynosi od 1,5% do 40%. Większość umów zawiera klauzule nabycia przedmiotu leasingu za cenę ustaloną w ramach umowy, która waha się od 1% do 42% wartości początkowej przedmiotu leasingu.

Jednostka dominująca jest również stroną umowy faktoringu odwrotnego zawartej z BZ WBK Faktor Sp. z o.o. w dniu 07 lipca 2011 r. Zgodnie z postanowieniami Umowy Faktor zobowiązał się do stałego świadczenia na rzecz Jednostki dominującej usług faktoringu, na zasadach określonych w Umowie oraz regulaminach świadczenia usług stanowiących integralną część Umowy. Faktor zobowiązał się do finansowania dostaw poprzez zapłatę wierzytelności pieniężnych przysługujących Kontrahentom Jednostki dominującej, wynikających z zawieranych przez Grupę umów, do maksymalnej kwoty 10 000 000,00 PLN. Zabezpieczeniem prawidłowego wykonania Umowy są: weksel własny in blanco wraz z załączoną deklaracją wekslową, nieodwołalne pełnomocnictwo do rachunku bankowego Jednostki dominującej oraz Letter of Comfort wystawiony przez BZ WBK S.A. Ponadto w czasie obowiązywania Umowy Faktor może żądać ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń, jeśli w jego ocenie ryzyko transakcji faktoringowej wzrosło. Faktor ma prawo odmówić wykupu wierzytelności, jeżeli Jednostka dominująca nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z Umowy.

W dniu 7 listopada 2013 roku został podpisany aneks do obowiązującej umowy faktoringu zwiększający limit finansowania z wysokości 10 000 000,00 PLN do wysokości 15 000 000,00 PLN.

W dniu 28 stycznia 2014 roku został zawarty kolejny aneks zwiększający dotychczasowy przyznany limit finansowania zewnętrznego z wysokości 15 000 000,00 PLN do wysokości 25 000 000,00 PLN oraz wprowadzający dodatkowe zabezpieczenie jakim jest umowa przelewu wierzytelności od wybranych kontrahentów opatrzona datą pewną.

Grupa Kapitałowa Harper Hygienics S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 01.01. – 31.12.2013

47/58

Zobowiązania do faktora:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Zobowiązanie z tyt. faktoringu	6 049,8	2 289,3
Razem	6 049,8	2 289,3

Grupa nie jest stroną umów leasingu operacyjnego poza prawami wieczystego użytkowania gruntów.

5.22. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE, INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ORAZ ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Długoterminowe	722,6	781,4
- rozliczane w czasie dofinansowanie rzeczowych aktywów trwałych	722,6	781,4
Krótkoterminowe	79 767,7	54 858,3
Zobowiązania wobec jednostek pozostałych	79 767,7	54 858,3
- zobowiązania handlowe	31 676,4	35 934,9
- zobowiązania inwestycyjne	27 006,2	-
- zobowiązania budżetowe	2 239,4	2 284,7
- zobowiązania pozostałe	2 144,2	2 165,7
- zarachowany koszt niewykorzystanych urlopów	759,1	619,9
- zarachowany koszt sprzedaży oraz marketingu	4 956,5	3 577,1
- zarachowany koszt retro bonusów	4 254,1	5 188,8
- zarachowany koszt wynagrodzeń	3 284,4	3 081,6
- zarachowany koszt odsetek	501,9	261,3
- zarachowane inne koszty okresu sprawozdawczego	2 945,5	1 744,3
Razem	80 490,3	55 639,7

5.23. WYLICZENIE ZYSKU I WARTOŚCI KSIĘGOWEJ NA 1 AKCJĘ

Zysk na jedną akcję

		Rok 2013	Rok 2012
Zysk przypisany akcjonariuszom dominującej (tys. PLN)	Jednostki (A)	10 377,4	8 254,5
Średnioważona liczba udziałów/akcji	(B)	63 670 000	59 503 333
Zysk na jedną akcję (PLN)	(A) / (B)	0,16	0,14
Zysk rozwodniony na jedną akcję (PLN)		0,16	0,14

Wartość księgowa na jedną akcję

		31.12.2013	31.12.2012
Kapitał własny Grupy (tys. PLN)	(A)	59 697,8	47 877,5
Liczba akcji na koniec okresu	(B)	63 670 000	63 670 000
Wartość księgowa na jedną akcję (PLN)	(A) / (B)	0,94	0,75

Obowiązujące w Grupie Kapitałowej Harper Hygienics S.A. programy opcji managerskich nie powodują na dzień 31 grudnia 2013 roku efektu rozwodnienia akcji z uwagi na stosunek wartości godziwej akcji do ceny wykonania warrantów przysługujących w ramach programu motywacyjnego.

5.24. INSTRUMENTY FINANSOWE I RYZYKO FINANSOWE

a) Wskaźnik dźwigni finansowej

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji wpływów dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura zadłużenia Grupy obejmuje kredyty ujawnione w nocie nr 5.20, zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu ujawnione w nocie 5.21, oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje i zysk zatrzymany, ujawnione w nocie nr 5.18.

Wskaźnik dźwigni finansowej na koniec roku:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Kredyty	55 132,9	64 216,9
Zobowiązania z tytułu leasingu i faktoringu	21 662,5	11 831,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(12 491,2)	(28 116,8)
Zadłużenie finansowe netto	64 304,2	47 931,8
Kapitał własny	59 697,8	47 877,5
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego	107,7%	100,1%

Grupa Kapitałowa nie określiła docelowego wskaźnika dźwigni finansowej.

b) Rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

b.1) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa Kapitałowa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa zawiera transakcje wyłącznie z takimi jednostkami, których ocena jest możliwa na podstawie raportów handlowych zakupionych z wyspecjalizowanej wywiadowni gospodarczej.

W przypadku kontrahentów zagranicznych Grupa Kapitałowa ubezpiecza należności. W przypadku braku możliwości ubezpieczenia należności, sprzedaż dokonywana jest na zasadzie przedpłat lub na podstawie akredytywy otwartej przez kontrahenta na rzecz spółek z Grupy.

W Grupie nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

b.2) Ryzyko płynności

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności spoczywa na Zarządzie Jednostki dominującej, który opracował system zarządzania tym ryzykiem dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy Kapitałowej oraz zaspokojenia wymagań zarządzania płynnością. Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału zapasowego, wykorzystując oferty usług bankowych i rezerwowe linie kredytowe, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

	Stan na dzień 31.12.2013 (tys. PLN)	Stan na dzień 31.12.2012 (tys. PLN)
Zobowiązania finansowe :	135 478,0	111 983,5
- kredyty bankowe płatne w okresie: <i>do jednego roku</i>	55 132,9 15 551,8	64 216,9 12 871,9
<i>od roku do 3 lat</i>	39 581,1	51 345,0
- leasing finansowy i faktoring płatny w okresie <i>do jednego roku</i>	21 662,5 10 875,3	11 831,7 5 499,4
<i>od roku do 3 lat</i>	10 787,2	6 332,3
- zobowiązania handlowe, inwestycyjne oraz inne zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe płatne w okresie: <i>do jednego roku</i>	71 340,6 71 170,8	46 706,4 46 489,0
<i>od roku do 3 lat</i>	169,8	217,4
Razem	135 478,0	111 983,5

b.3) Ryzyko rynkowe

Działalność Grupy Kapitałowej wiąże się przede wszystkim z narażeniem na ryzyko finansowe wynikające ze zmian kursów walut oraz stóp procentowych.

b.3.1) Ryzyko kursowe

Grupa zawiera określone transakcje denominowane w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut.

Stopień wrażliwości Grupy na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. 10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczących ryzyka walutowego przeznaczonych dla członków naczelnego kierownictwa i odzwierciedlających ocenę zarządu dotyczącą możliwych zmian kursów wymiany walut obcych.

Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrachunkowego o 10-proc. zmianę kursów.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań pieniężnych Grupy Kapitałowej denominowanych w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Środki pieniężne	Należności	Zobowiązania	Razem w walucie	Wpływ 10% zmiany kursu na wynik brutto oraz kapitał własny (tys. PLN)
Stan na dzień 31.12.2013					
Euro (tys. EUR)	2 109,3	1 980,2	(10 284,4)	(6 194,9)	(2 569,0)
Dolar USA (tys. USD)	1,2	-	(18,0)	(16,8)	(5,1)
Funt Brytyjski (tys. GBP)	7,5	96,6	(3,1)	101,0	50,3
Korona Czeska (tys. CZK)	-	1 036,0	-	1 036,0	15,6
Forint Węgierski (tys. HUF)	-	9 340,7		9 340,7	13,1
Funt Szwajcarski (tys. CHF)	-	-	(14,1)	(14,1)	(4,8)
Stan na dzień 31.12.2012					
Euro (tys. EUR)	5 494,5	2 064,4	(4 614,7)	2 944,2	1 203,6
Dolar USA (tys. USD)	2,5	-	-	2,5	0,8
Funt Brytyjski (tys. GBP)	-	90,0	(4,3)	85,7	43,0
Korona Czeska (tys. CZK)	-	1 255,1	-	1 255,1	20,4
Forint Węgierski (tys. HUF)	-	9 180,6	(32,1)	9 148,5	12,8

b.3.2) Ryzyko zmian stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stóp procentowych, ponieważ należące do niej podmioty pożyczają środki oprocentowane zarówno według stóp stałych, jak i zmiennych.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości opartą o stopień narażenia na ryzyko zmiany stóp procentowych. W przypadku zobowiązań kredytowych o oprocentowaniu zmiennym przy założeniu na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań kredytowych niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego była na takim samym poziomie przez cały dany rok.

Gdyby stopy procentowe były o 50, 100 lub 150 punktów bazowych wyższe/nizsze, a wszystkie inne warunki zachowałyby stałą wartość to wynik brutto Grupy Kapitałowej oraz kapitał własny za okres zakończony 31 grudnia 2013 oraz 31 grudnia 2012 zwiększyłaby/zmniejszyłaby się odpowiednio o:

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
zadłużenie kredytowe	55 132,9	64 216,9
Wzrost stopy procentowej o 50 punktów bazowych	304,1	344,6
Wzrost stopy procentowej o 100 punktów bazowych	608,2	689,2
Wzrost stopy procentowej o 150 punktów bazowych	912,4	1 033,8

W 2012 roku zawarto transakcję zabezpieczającą zmienną część stopy procentowej (WIBOR 6M) dotyczącej płatności odsetkowych dla 70% salda kredytu długoterminowego tj. 35 700,0 tys. zł. Transakcja zabezpiecza płatności odsetkowe zapadające co pół roku od 31 grudnia 2012. Dla powyższej transakcji stosuje się rachunkowość zabezpieczeń. Efektem wyceny instrumentu

Grupa Kapitałowa Harper Hygienics S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 01.01. – 31.12.2013

51/58

zabezpieczającego na dzień 31 grudnia 2013 roku jest kwota dodatnia w wysokości 484,3 tys. zł. ujęta w kapitałach.

c) Aktywa finansowe:

Rodzaj instrumentu finansowego	Stan na dzień 31.12.2013 (tys. PLN)	Stan na dzień 31.12.2012 (tys. PLN)
Należności:	31 325,1	40 243,9
- <i>należności handlowe</i>	31 325,1	40 243,9
Środki pieniężne	12 491,2	28 116,8
Razem	43 816,3	68 360,7

Wyżej wykazane wartości bilansowe odzwierciedlają maksymalne narażenie Grupy Kapitałowej na ryzyko kredytowe.

Wartość bilansowa środków pieniężnych jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.

Wartość bilansowa należności jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

d) Zobowiązania finansowe:

Rodzaj instrumentu finansowego	Stan na dzień 31.12.2013 (tys. PLN)	Stan na dzień 31.12.2012 (tys. PLN)
1. Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	135 478,0	111 983,5
- kredyty bankowe	55 132,9	64 216,9
- leasing finansowy i faktoring	21 662,5	11 831,7
- zobowiązania handlowe	58 682,6	35 934,9
Razem	135 478,0	111 983,5
2. Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej	421,6	995,6
- IRS	361,8	846,1
- opcje walutowe	59,8	149,5
Razem	421,6	995,6

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu kredytów bankowych, leasingu finansowego oraz faktoringu jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania oparty na stopach rynkowych.

Wartość bilansowa zobowiązań handlowych jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

Instrument finansowy IRS wyceniony jest do wartości godziwej wg modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Opcje walutowe rozliczane przez dostawę waluty wyceniane są do wartości godziwej wg modelu zróżnicowanych cen walut.

Instrumenty finansowe stanowią poziom 3 hierarchii wartości godziwej.

5.25. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI I DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W latach 2012 - 2013 Grupa Kapitałowa ani poszczególne spółki Grupy Kapitałowej nie zaniechała żadnej działalności, jak również nie przewiduje się takiego zaniechania w okresie następnym.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej nie istnieje w chwili obecnej zagrożenie zaniechania lub ograniczenia działalności zarówno przez jednostkę dominującą jak i przez jej poszczególne jednostki zależne.

5.26. PONIESIONE I PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

	31.12.2013 (tys. PLN)	31.12.2012 (tys. PLN)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne - poniesione	36 104,0	16 824,9

Planowane nakłady inwestycyjne	tys. PLN
Maszyny produkujące patyczki	240,0
Maszyny do produkcji chusteczek	16 123,0
Maszyny do taśmy	470,0
Pozostałe	6 200,0
Razem	23 033,0

5.27. PODJĘTE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa Kapitałowa posiadała następujące podjęte zobowiązania na podstawie podpisanych umów lub na podstawie innych wiążących decyzji i dokumentów:

	Łączna kwota (tys. PLN)	- w tym na 2014 rok (tys. PLN)
Podjęte zobowiązania do zakupu rzeczowych aktywów trwałych	11 485,1	4 079,9
Razem	11 485,1	4 079,9

5.28. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE I POZABILANSOWE

5.28.1. Aktywa i zobowiązania warunkowe

W dniu 25 kwietnia 2013 roku na zlecenie Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A., Bank Zachodni WBK otworzył akredytywę na kwotę 1 711 220 EUR na rzecz Teknoweb s.r.l z terminem ważności do 14 listopada 2013 roku. Z dniem 25 listopada 2013 roku jej wartość uległa zwiększeniu do kwoty 2 516 500 EUR, a termin ważności został wydłużony do dnia 14 kwietnia 2014 roku. Akredytywa zabezpiecza realizację kontraktu dotyczącego instalacji maszyny przeznaczonej do produkcji włókniny.

W dniu 25 listopada 2013 roku na zlecenie Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A., Bank Zachodni WBK otworzył akredytywę na kwotę 1 311 220 EUR na rzecz Teknoweb s.r.l z terminem ważności do 14 kwietnia 2014 roku. Akredytywa zabezpiecza realizację kontraktu dotyczącego instalacji maszyny przeznaczonej do produkcji włókniny.

W dniu 25 listopada 2013 roku na zlecenie Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A., Bank Zachodni WBK otworzył akredytywę na kwotę 2 013 200 EUR na rzecz Teknoweb s.r.l z terminem ważności do 31 sierpnia 2014 roku. Akredytywa zabezpiecza realizację kontraktu dotyczącego instalacji maszyny przeznaczonej do produkcji włókniny.

Grupa Kapitałowa Harper Hygienics S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 01.01. – 31.12.2013

53/58

Na dzień publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 akredytywy w kwocie 2 516 500 EUR oraz 1 311 220 EUR zostały zrealizowane.

5.28.2. Postępowanie sporne prowadzone w sprawie Jednostki dominującej

Spór z Dramers S.A.

Jednostka dominująca powołując się na uprawnienia z rejestracji wspólnotowego słownego znaku towarowego „Kindii” oraz wspólnotowego słowno-graficznego znaku towarowego „Kindii”, w dniu 2 marca 2012 roku wystąpiła z pozwem przeciwko Dramers S.A. z siedzibą w Rabowicach („Dramers”) o zaniechanie naruszeń prawa z rejestracji tychże znaków towarowych. Jednostka dominująca wniosła roszczenia dotyczące zakazania używania (w szczególności: umieszczania na opakowaniach produktów, oferowania produktów, posługiwania się w obrocie gospodarczym) przez Dramers znaków towarowych „Kindy” oraz „Kindy Love” w odniesieniu do proszków do prania, żelów do prania i płynów do płukania tkanin. Znaki towarowe „Kindy” oraz „Kindy Love” zostały zgłoszone przez Dramers do rejestracji w Urzędzie Patentowym RP, ale nie została podjęta decyzja w przedmiocie rejestracji.

Dramers wniósł o oddalenie powództwa Jednostki dominującej, a jednocześnie wystąpił przeciwko tej Jednostce z powództwem wzajemnym o unieważnienie obu w/w znaków towarowych „Kindii”. Jednostka dominująca wniosła o oddalenie powództwa wzajemnego Dramers i podtrzymała swoje roszczenia przeciwko Dramers. W dniu 25 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie XXII Wydział Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych oddalił powództwo Jednostki dominującej oraz oddalił powództwo wzajemne Dramers. Jednostka dominująca w dniu 26 listopada 2012 roku wniosła apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w zakresie w jakim Sąd Okręgowy oddalił powództwo tej Jednostki. Dramers nie zaskarżyła wyroku Sądu Okręgowego w zakresie odnoszącym się do rozstrzygnięcia odnośnie do powództwa wzajemnego. W tej części wyrok Sądu Okręgowego jest prawomocny. Dramers złożył odpowiedź na apelację, w której wniósł o nieuwzględnienie apelacji Jednostki dominującej. W dniu 13 sierpnia 2013 roku przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna, na której Jednostka dominująca oraz Dramers podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. W dniu 27 sierpnia 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie z powództwa Harper Hygienics S.A. przeciwko Dramers S.A., w którym oddalił apelację Jednostki dominującej. W dniu 16 grudnia 2013 roku Jednostka dominująca wniosła skargę kasacyjną, a Dramers S.A. przesłała odpowiedź na skargę kasacyjną.

Spory z Clinique Laboratories, Inc.

Clinique Laboratories, Inc. w 2008 roku złożył w Urzędzie Patentowym RP wniosek o wygaszenie znaku towarowego Cleanic (R 95489) w części dotyczącej towarów z klasy 03: produkty kosmetyczne z wyłączeniem „chusteczek nasączonych płynami kosmetycznymi, wacików, płatków kosmetycznych, patyczków z watą do celów kosmetycznych i waty do celów kosmetycznych. Decyzją z dnia 15 września 2011r. Urząd Patentowy orzekł o częściowym wygaszeniu znaku towarowego Cleanic (R-95489) w części dotyczącej produktów kosmetycznych z wyłączeniem chusteczek nasączonych płynami kosmetycznymi, wacików, płatków kosmetycznych, patyczków z watą do celów kosmetycznych i waty do celów kosmetycznych. W dniu 5 listopada 2012 Jednostka dominująca zaskarżyła w/w decyzję skargą do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Postępowanie jest w toku. Decyzja, nie powoduje bezpośrednich skutków w oznakowaniu produktów Jednostki dominującej. Izba Odwoławcza Urzędu ds. Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w dniu 25 maja 2012 podjęła decyzję w sprawie odmowy udzielenia ochrony na wspólnotowe znaki towarowe CLEANIC NATURAL BEAUTY nr 8339483 i CLEANIC KINDII nr 8151921. Harper Hygienics S.A. zaskarżyła w/w decyzje do Sądu w Luksemburgu. Postępowania są w toku. Jednostka dominująca zaskarżyła decyzję Urzędu ds. Harmonizacji Rynku Wewnętrznego odmawiającą udzielenia prawa na znak Cleanic Intimate nr 9217531. Postępowanie jest w toku.

Spór z Ece Tekstil San. Ve Tic. A.Ş.

Harper Hygienics S.A. nie mogąc wyegzekwować odpowiedniej jakości zakupionego towaru od swojego dostawcy - Ece Tekstil San. Ve Tic. A.Ş z siedzibą w Turcji wystąpiła z powództwem przeciwko Ece o zapłatę kwoty 268.116,48 € przed Sąd w Mersinie w Turcji. Sprawa jest w toku.

Poza wyżej wymienionymi sporami względem Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. w 2013 roku nie toczyły się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Grupy, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi, co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy Kapitałowej Harper Hygienics S.A. Takie postępowania nie zostały także wszczęte do dnia publikacji raportu.

5.29. OBCIĄŻENIA NA MAJĄTKU

Obciążenia na majątku przedstawione zostały w nocie nr 5.20.

5.30. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje z jednostkami powiązаныmi dokonywane są na warunkach rynkowych.

Transakcje z członkami Zarządu Jednostki dominującej, ich partnerami życiowymi, dziećmi, dziećmi partnera życiowego i osobami pozostającymi na ich utrzymaniu lub osobami pozostającymi na utrzymaniu ich partnerów życiowych

Wynagrodzenia wypłacone Zarządowi i Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej oraz pozostałe świadczenia na rzecz Zarządu wyniosły:

	Rok 2013 (tvs. PLN)	Rok 2012 (tvs. PLN)
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	3 310,0	2 770,2
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Koszty programów motywacyjnych	368,0	55,0
Razem	3 678,0	2 825,2

Łączne krótkoterminowe świadczenia pracownicze przedstawione powyżej, dotyczą wynagrodzenia z tytułu stosunku pracy i pełnionych funkcji i obejmują:

	Rok 2013 (tvs. PLN)	Rok 2012 (tvs. PLN)
Zarząd Jednostki dominującej	3 030,0	2 290,8
Rada Nadzorcza Jednostki dominującej	648,0	534,4
Razem	3 678,0	2 825,2

Skład Zarządu Jednostki dominującej został zaprezentowany w punkcie 5.1.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Członkowie Zarządu Jednostki dominującej objęci zostali programem motywacyjnym. Szczegóły programu są opisane w nocie nr 5.18.3 dotyczącej wyceny programów motywacyjnych.

W okresach 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły inne niż opisane powyżej istotne transakcje z członkami Zarządu, ich małżonkami, dziećmi, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

5.31. UZGODNIENIE WYBRANYCH POZYCJI SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

a) Zysk z działalności inwestycyjnej

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	(29,1)	(172,6)
Odpis aktualizujący rzeczowych aktywów trwałych	-	85,8
Rozwiązanie odpisu aktualizującego nieruchomości inwestycyjne	-	(748,1)
Razem	(29,1)	(834,9)

b) Odsetki dotyczące działalności finansowej i inwestycyjnej

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Odsetki otrzymane	(63,2)	(37,4)
Odsetki zapłacone	3 125,2	6 514,9
Razem	3 062,0	6 477,5

c) (Zyski) / straty z tyt. różnic kursowych

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Różnice kursowe od kredytów	72,8	(270,9)
Różnice kursowe z wyceny instrumentów pochodnych	(89,7)	149,5
Razem	(16,9)	(121,4)

d) Zmiana stanu rozrachunków, rezerw i rozliczeń międzyokresowych

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Zmiana stanu należności	7 220,5	(2 268,7)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem zobowiązań inwestycyjnych	(9 946,9)	5 450,6
Zmiana stanu rezerwy na premię uznaniową	(235,0)	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	8 344,4	7 963,3
Razem	5 383,0	11 145,2

e) Inne korekty

	Rok 2013 (tys. PLN)	Rok 2012 (tys. PLN)
Zmiana stanu wg sprawozdania z sytuacji finansowej		
Wycena programów motywacyjnych odniesiona na kapitał	368,0	55,0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	590,6	244,5
Zmiana stanu wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	958,6	299,5

5.32. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Po dacie bilansowej nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, które miałyby wpływ na powyższe prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

5.33. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 19 marca 2014 roku.

Sporządziła:

Podpisy Członków Zarządu

Zgodnie podpisano:

_____	_____	_____
Robert Neymann	Agnieszka Masłowska	Rafał Walendzik
Prezes Zarządu	Członek Zarządu	Członek Zarządu